



Ministerstwo Sprawiedliwości



Podsekretarz Stanu
Dariusz Mazur

DKO-VI.053.3.2024
Warszawa, 05 sierpnia 2024 r.

Pan
Marcin WIĄCEK
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

Odpowiadając na pismo z 8 lipca 2024 r., znak: VII.561.23.2024.JRO, dotyczące wniosku pani [REDAKTOWANE] o umożliwienie jej wyboru stanowiska asesora prokuratury, a w konsekwencji rozpoczęcia pracy na tym stanowisku, pomimo niesfinalizowanej procedury związanej ze zrzeczeniem się przez nią obywatelstwa ukraińskiego, uprzejmie wyjaśniam, co następuje.

Zgodnie z art. 35 ust. 4a zd. 5 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury*¹ egzaminowanemu aplikantowi aplikacji prokuratorskiej posiadającemu także obywatelstwo innego państwa nie przysługuje możliwość przyjęcia propozycji pracy na stanowisku asesora prokuratury. Regulację tę – zgodnie z treścią art. 37a ust. 2 u.k.s.s.p. – stosuje się także do egzaminowanych aplikantów aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej. Ograniczenie to zostało wprowadzone *ustawą z dnia 10 grudnia 2020 r. o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury*², która weszła w życie 20 stycznia 2021 r.

W przepisach przejściowych tej ustawy, a konkretnie w jej art. 4, zawarto zasadę, zgodnie z którą do aplikantów aplikacji prokuratorskiej, którzy rozpoczęli odbywanie aplikacji prokuratorskiej przed dniem wejścia w życie *nowelizacji u.k.s.s.p.* i którzy w chwili przedstawienia propozycji pracy na stanowisku asesora prokuratury nie spełniają wymogu posiadania wyłącznie obywatelstwa polskiego, przepisy art. 3 ust. 1-4 oraz ust. 7 i 8 *nowelizacji u.k.s.s.p.* stosuje się odpowiednio. Przewidziane w tych przepisach uprawnienia Krajowej Rady Sądownictwa w stosunku do egzaminowanych aplikantów aplikacji sędziowskiej, w przypadku egzaminowanych aplikantów aplikacji prokuratorskiej przysługują natomiast Prokuratorowi Generalnemu. Oznacza to, że wyłącznie objęci dyspozycją przywołanego art. 4 *nowelizacji u.k.s.s.p.* aplikanci aplikacji prokuratorskiej byli (i ewentualnie nadal są) uprawnieni do złożenia wniosku do Prokuratora Generalnego o wyrażenie zgody na zajmowanie stanowiska asesora prokuratury pomimo posiadania obywatelstwa innego państwa.

Odnosząc się do postulowanego potraktowania wniosku pani [REDAKTOWANE] jako złożonego w trybie art. 4 *nowelizacji u.k.s.s.p.*, należy wskazać, że organem posiadającym kompetencje do jego rozpatrzenia jest nie Minister Sprawiedliwości, lecz Prokurator Generalny (art. 35 ust. 4 i 4a u.k.s.s.p. oraz art. 172 § 1 *ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r.* -

¹ Dz.U. z 2022 r. poz. 217 ze zm., dalej w skrócie jako: u.k.s.s.p.

² Dz.U. z 2021 r. poz. 21, dalej jako: „*nowelizacja u.k.s.s.p.*”.

*Prawo o prokuraturze*³). Stąd też złożony przez wymienioną wniosek w tym przedmiocie został przekazany - według właściwości - Prokuratorowi Generalnemu przy piśmie z dnia 3 czerwca 2024 r.

Równocześnie należy jednak wskazać, że – wbrew twierdzeniom zawartym w wystąpieniu - przywołany art. 4 *nowelizacji u.k.s.s.p.* nie może mieć zastosowania w sytuacji pani ██████████ ponieważ nie należy ona do grona osób, których krąg został przez tę regulację określony. Zważyć bowiem trzeba, że pani ██████████ odbywała w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury szkolenie na aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej III. rocznika czyli w okresie od 24 września 2022 r. do 24 marca 2024 r. i w 2024 r. złożyła egzamin prokuratorski. Tym samym, nawet przy uznaniu, że art. 4 *nowelizacji u.k.s.s.p.* należałoby stosować odpowiednio do aplikantów aplikacji uzupełniającej prokuratorskiej, co - wobec braku odesłania przez art. 37a ust. 2 u.k.s.s.p. do *nowelizacji u.k.s.s.p.* - jest wątpliwe, to zainteresowana nie spełnia kluczowego określonego w tym przepisie warunku, a to rozpoczęcia aplikacji przed dniem wejścia w życie *nowelizacji u.k.s.s.p.* W konsekwencji już tylko z tego powodu jej wniosek nie może zostać uznany za złożony w trybie art. 4 *nowelizacji u.k.s.s.p.*

Konkludując, stwierdzić należy, że w stanie prawnym, który obowiązywał już w czasie ubiegania się przez panią ██████████ o przyjęcie jej na aplikację uzupełniającą prokuratorską, i pozostaje aktualny, przy niezakwestionowanej dotychczas skutecznie konstytucyjności przepisu art. 35 ust. 4a u.k.s.s.p., zachodzi nie dająca się usunąć – bez zmian natury legislacyjnej – przeszkoda uniemożliwiająca zarówno przyjęcie przez wymienioną propozycji pracy na stanowiska asesora prokuratury, jak i mianowanie jej na to stanowisko i tym samym dopuszczenie jej do wykonywania na nim pracy.

Równocześnie wskazuję, że Minister Sprawiedliwości dostrzega potrzebę prac legislacyjnych w zakresie przepisów zarówno u.k.s.s.p., jak i pozostałych regulacji przewidujących zakaz posiadania obywatelstwa innego państwa przez sędziów i prokuratorów. Należy przy tym podkreślić, że takiego rodzaju zmiany prawa ustrojowego muszą być poprzedzone gruntowną analizą uwzględniającą nie tylko interesy jednostek, ale i państwa, zwłaszcza w kontekście potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa jego i jego mieszkańców. Niemniej jednak kwestie te znajdują się aktualnie w obszarze zainteresowania Ministerstwa Sprawiedliwości, w którym prowadzone są prace nad modyfikacjami przywołanych aktów prawnych. Postulaty w tym zakresie zostaną również przekazane do rozważenia powołanej przez Ministra Sprawiedliwości Komisji Kodyfikacyjnej Ustroju Sądów Powszechnych i Prokuratury, której prace aktualnie skoncentrowane są jednak na projektach ustaw przywracających praworządność w Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności zaś tych, które mają zapewnić obywatelom realizację prawa do należytej obsadzonego sądu. Obszary te bowiem - po latach wypaczeń – musiały zostać potraktowane priorytetowo, gdyż są one kluczowe dla naprawy systemu prawnego oraz niezbędne dla systemowej poprawy funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości.

Z wyrazami szacunku,

Dariusz Mazur
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/

³ Dz.U. 2024 r. poz. 390.

Do wiadomości:

Pan Adam Bodnar - Prokurator Generalny.